

طرح پیشنهادی جهت طرح تحول راهبردی در پایان نامه های تقاضامحور

مقدمه

اگرچه رسالت اصلی دانشگاه توسعه و تولید علم است اما همواره از این نهاد عظیم تعلیم و تربیت مورد انتظار است که متناسب با نیازهای روز جامعه نقش آفرین باشد و اینکه چقدر پژوهش های دانشگاهی و پایان نامه های دانشجویی کاربردی و برای رفع نیازهای کشور است را باید در خیلی از علل و عوامل جستجو و بررسی کرد. هر نوع پیشرفت و توسعه، ارتباط مستقیمی با تحقیقات علمی دارد و رشد و توسعه کشورهای پیشرفته، در نتیجه سرمایه گذاری در بخش پژوهش است. اما در کشور ما موضوعات پایان نامه و رساله کمتر در جهت رفع مشکلات و موانع کشور انجام می شود. هر چند پایان نامه ها از لحاظ کیفی خوب هستند، اما جهت گیری مطلوبی برای رفع مشکلات جامعه ندارند.

بنابراین به منظور پاسخ به تقاضاهای اجتماعی و نیازهای کشور و توسعه ارتباط با جامعه و صنعت، لازم است دانشگاه ها، برنامه های پژوهشی و فناوری خود را به سمت نیازها و ضرورت های اولویت دار کشور سوق دهند. از طرفی ریل گذاری برای جهت گیری پژوهش های دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی برای حل مسائل و مشکلات کشور می تواند بسیار تاثیرگذار باشد. بر این اساس در طرح تحول همکاری های دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی، پژوهشی و فناوری با جامعه و صنعت و به منظور پاسخ به تقاضاهای اجتماعی و نیازهای کشور اقدامات ذیل پیشنهاد می شود. امید است با اجرایی شدن این پیشنهادات بیش از پیش راه برای ارتباط هر چه بیشتر صنعت و جامعه با دانشگاه گشوده شود:

۱- تقدیر و تشکر از پایان نامه ها و رساله های برتر در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی نظیر آنچه در " شیوه نامه انتخاب پایان نامه و رساله های برتر " در هفته پژوهش وزارت عتف و دانشگاه ها انجام می شود.

۲- به منظور افزایش میزان پایان‌نامه‌ها و رساله‌های مساله‌محور پیشنهاد می‌گردد در مرحله پذیرش دانشجو در دانشگاه، حداقل ۲۰٪ ظرفیت دانشجوی تحصیلات تکمیلی از طریق قراردادهای تقاضا محور از صنعت و جامعه به اساتید اختصاص یابد. استاد مربوطه باید قراردادی تقاضا محور با صنعت و جامعه داشته باشد و مجاز باشد راساً نسبت به پذیرش دانشجوی مورد نظر خود اقدام نماید. بدیهی است حق الزحمه دانشجو، اساتید داور و راهنما از طریق همان قرارداد تامین می‌شود.

۳- اطلاع‌رسانی نیازهای تحقیقاتی شرکت‌ها و سازمان‌ها (در قالب پایان‌نامه و رساله‌های تحصیلات تکمیلی) به اعضای هیات علمی در یک سیستم یکپارچه و نظارت بر توزیع آن به صورت عادلانه و بر اساس تخصص و شایستگی.

۴- پیشنهاد می‌شود انجام پایان‌نامه و رساله تقاضا محور با شرایط زیر به اضافه یک مقاله علمی و پژوهشی شرط وتویی بند ۳-۱ آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی را تامین نماید:

• ارتقا از استادیار به دانشیار : انجام دو پایان‌نامه یا رساله تقاضا محور منطقه‌ای یا استانی یا یک پایان‌نامه یا رساله تقاضا محور ملی

• ارتقا از دانشیار به استاد: انجام سه پایان‌نامه یا رساله تقاضا محور منطقه‌ای یا استانی یا دو پایان‌نامه یا رساله تقاضا محور ملی

پیشنهاد می‌شود برای تشویق و ترغیب اعضای هیات علمی جهت استفاده از این آیین نامه و بهره‌مندی از ثمرات آن در صنعت و جامعه، صرف انجام پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تقاضا محور با یک مقاله علمی پژوهشی با شرایط بالا برای امتیاز مورد نیاز این بند از آیین نامه ارتقا کافی باشد. این تبصره در کنار آیین نامه فعلی ارتقا می‌تواند تاثیر به‌سزایی در جهت گیری پژوهش‌های کاربردی اعضای هیات علمی داشته باشد و نکته قوت آن این است که اساتید می‌توانند هم از طریق مقالات علمی پژوهشی با کیفیت، ارتقا پیدا کنند و هم از طریق انجام پایان‌نامه‌های مساله محور و کاربردی.